

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15P/8/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815201438
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3815201438.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci starostlivosti o maloletú A. S., nar. XX.X.XXXX, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, t.č. umiestnenú v Reedukačnom centre Zlaté Moravce, ul. Prílepská č. 6, dieťa rodičov matky A. S., nar. X.XX.XXXX, bytom K., U. U. č. XA/XXX, otca Z. S., nar. XX.X.XXXX, bytom K., W.. V. č. XX/X, za účasti Okresnej prokuratúry v Prievidzi, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Konanie o nariadenie výchovného opatrenia **z a s t a v u j e .**

N a r i a d' u j e nad mal. A. S., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť.

Ústavná starostlivosť **b u d e** realizovaná v Reedukačnom centre Zlaté Moravce, Prílepská 6.

Matka dieťaťa A. S. je **p o v i n n á** platiť na výživu malol. A. mesačným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na maloleté nezaopatrované dieťa, ktoré výživné je **p o v i n n á** platiť na účet Reedukačného centra Zlaté Moravce, mesačne vždy vopred, najneskôr do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca a to počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Otec dieťaťa Z. S. je **p o v i n n ý** platiť na výživu malol. A. mesačným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na maloleté nezaopatrované dieťa, ktoré výživné je **p o v i n n ý** platiť na účet Reedukačného centra Zlaté Moravce, mesačne vždy vopred, najneskôr do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca a to počnúc právoplatnosťou rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným osobne na súde 3.2.2015 navrhol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uloží matke A. S., aby odovzdala maloletú dcéru A., narodenú XX.X.XXXX, žiačku Strednej odbornej školy obchodu a služieb, J.i do starostlivosti Reedukačného centra, ul. Prílepská č. 6, Zlaté Moravce z dôvodu, že spisovú dokumentáciu maloletej A. vedie od októbra 2014, kedy bola maloletá A. hospitalizovaná v Psychiatrickej nemocnici Prof. Matulaya v Martine z dôvodu sebapoškodzovania, mala povrchové rezné rany na predlaktí. U maloletej boli zistené poruchy správania, abúzus THC, experimentovanie s alkoholom. Hoci po ukončení hospitalizácie navrhovala primárka detského psychiatrického oddelenia urgentné riešenie situácie maloletej súdnou cestou nariadením predbežného opatrenia, maloletej po konzultácii s rodičmi bola ešte daná príležitosť v domácom prostredí vzhľadom na pozitívne citové väzby matky a jej druha k maloletej A.. Maloletej A. bolo rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza uložené dňa 15.12.2014 výchovné opatrenie, ktorým bola maloletá A. upozornená, že svojím správaním môže ohroziť alebo narušiť svoj priaznivý psychický a fyzický vývin. Maloletá A. bola vedená sociálnou kurátorkou k rešpektovaniu pravidiel a sledovaná pedopsychiatrickou MUDr. D. A., ktorá jej nariadila medikamentóznou liečbu. I

napriek vykonaným opatreniam maloletá A. opäť zlyhala v januári 2015, užila nadmerné množstvo liekov a bola opakovane hospitalizovaná v Univerzitnej nemocnici Martin, psychiatrickej klinike, kde je doposiaľ. Z dôvodu pretrvávajúcich porúch správania u maloletej A. a na rodinnú situáciu ošetrojúci lekár žiada o urýchlené umiestnenie maloletej v reedukačnom zariadení. Vzhľadom na uvedené dôvody je podľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, aby bola maloletá A. po ukončení hospitalizácie v Univerzitnej nemocnici Martin, psychiatrickej klinike bola umiestnená v reedukačnom centre, keďže v prirodzenom prostredí došlo k opakovanému zlyhaniu, maloletá opakovane poškodila svoj zdravotný stav a prepustením do rodinného prostredia by bol jej psychický a fyzický vývin ohrozený.

Súd uznesením sp. zn. 15P/8/2015 z 4.2.2015 predbežným opatrením uložil Univerzitnej nemocnici Martin, aby odovzdali maloletú do starostlivosti Reedukačného centra v Zlatých Moravciach z dôvodu pretrvávajúceho správania sa maloletej, ktorá opätovne po vykonaní rôznych pohovoroch, upozornení užila lieky, má sklony k sebapoškodzovaniu, bola opakovane hospitalizovaná na psychiatrickej klinike. S prihliadnutím na tieto pretrvávajúce problémy a rodinnú situáciu v snahe predísť opakovanému zlyhaniu maloletej a keďže prepustenie do rodinného prostredia neprichádza do úvahy, bolo nariadené predbežné opatrenie.

Dňa 12.5.2015 podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi v predmetnej veci podnet na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou z dôvodu potreby pokračovať v adaptačnom procese v ústavnom zariadení. Reedukačný proces je pozitívne naštartovaný a maloletá má predpoklady nielen skorigovať negatívne prejavy v správaní, ale aj získať adekvátne vzdelanie. Pri návrate do pôvodného sociálneho prostredia môže byť prítomné riziko recidívy negatívneho správania. Maloletá bola uvoľnená na krátkodobý pobyt do domácnosti matky, počas pobytu matke opätovne utekala za priateľom, nerešpektovala ju a vytýkala matke, že jej robí problémy. Vyjadruje sa, že do školy chodiť nebude a chce si robiť sama čo sa jej zažiada. Obaja rodičia sú z maloletej sklamaní, preto trvajú na nariadení ústavnej starostlivosti.

Súd uznesením sp. zn. 15P/8/2015 z 12.5.2015 začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, výsluchom maloletej, listinnými dôkazmi, a to správou Psychiatrickej nemocnice Kremnica z 3.11.2014, záznamom z osobného kontaktu s matkou a maloletou z 20.11.2014, 22.12.2014, 13.1.2015, 22.4.2015, rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi z 15.12.2014 č. PD1 OSPODASK/XXXX/XXXX - XXX/XXXXXX, lekárskeho vyjadrenia z 2.2.2015, oznámením o prijatí z 6.2.2015, správou Reedukačného centra Zlaté Moravce z 5.5.2015.

Z pripojeného spisu sp. zn. 11P/38/2014 vyplynulo, že maloletá A. bola zverená do osobnej starostlivosti matke A. S. rozsudkom z 9.10.2014. Otec dieťaťa bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 30,- eur mesačne.

Zo správy Psychiatrickej nemocnice Prof. Matulaya z 3.11.2014 je zrejmé, že primárka psychiatrického oddelenia už v tom čase žiadala urgentné riešenie situácie predbežným opatrením pretože z terapeutického hľadiska je nevyhnutné dlhodobejšie režimové vedenie u maloletej.

Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza z 15.12.2014 maloletá A. bola upozornená na rešpektovanie pravidiel, aby sama neohrozovala svoj psychický a fyzický vývin, pravidelne užívala lieky, navštevovala pedopsychiatra, pravidelne navštevovala školu.

Zo záznamov z osobného kontaktu s maloletou v dňoch 20.11.2014, 22.12.2014 a 13.1.2015 je zrejmé, že maloletá bola upozorňovaná a vedená sociálnou kurátorkou, aby si riadne plnila školské povinnosti, dodržiavala pravidlá s poučením, že v prípade opakovaného zlyhania bude nevyhnutné prijať prísnejšie výchovné opatrenie.

Univerzitná nemocnica Martin v lekárskom vyjadrení MUDr. PhDr. F. E., ošetrojúceho lekára z 2.2.2015 odporučila z dôvodu pretrvávajúcich porúch správania pobyt v reedukačnom zariadení.

Reedukačné centrum v Zlatých Moravciach súhlasilo s umiestnením maloletej v reedukačnom centre. Oznámením o prijatí z 6.2.2015 oznámilo, že maloletá bude navštevovať Strednú odbornú školu

zriadenú pri zariadení, v školskom roku 2015 je zaradená do 1.D triedy dvojročného učebného odboru výroba konfekcie.

Zo záveru správy Reedukačného Centra Zlaté Moravce z 5.5. 2015 vyplýva, že reedukačný proces u maloletej je pozitívne naštartovaný, v podmienkach zariadenia má predpoklady nielen skorigovať negatívne prejavy, ale získať i adekvátne vzdelanie. Menovaná vyžaduje jednotný výchovný prístup, s jasne stanovenými hranicami a pravidlami, emočne vyživujúce prostredie. Pri návrate do pôvodného sociálneho prostredia môže byť prítomné riziko recidívy negatívneho správania.

Zo záznamu z osobného kontaktu s matkou maloletej na ÚPSVa R Prievidza vyplýva, že maloletá bola v domácom prostredí počas veľkonočných sviatkov v apríli 2015, mali s ňou problémy, vôbec matku nerešpektovala, odišla z domu, neposlúchla, kedy mala prísť domov. Bola u priateľa, ktorý má na ňu zlý vplyv. Maloletá obviňovala otca, prečo ju zachránil, keď užila tabletky. Obaja rodičia boli zo správania maloletej sklamaní, žiadajú, aby bola nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť.

V priebehu konania matka dieťaťa uviedla, že v máji 2015 bola dcéra doma na tri dni. S priateľom sa rozišla, poslúchala ich. Chce sa vrátiť naspäť do školy v Prievidzi a matka žiadala odročiť pojednávanie s tým, že dcéra bude doma počas prázdnin a v závislosti od jej správania bude lepšie posúdiť dôvodnosť navrhovanej ústavnej starostlivosti.

Zo záznamu z osobného pohovoru matky a maloletej na ÚPSV a R v Prievidzi z 14.8. 2015 vyplýva, že maloletá matku naďalej nerešpektuje, domov chodí neskoro večer, aj o tretej hodine nad ránom. Maloletá sa vulgárne vyjadruje na adresu matky, začala sa vyhrážať, že odíde do zahraničia, matku klame a matka má obavu, aby si opäť niečo neurobila. Maloletá prezentovala názor, že sa do zariadenia nechce vrátiť.

Na pojednávaní dňa 17.8.2015 matka uviedla, že dcéra bola doma od začiatku júla 2015 až doteraz, striedavo ju poslúchla, inokedy nie, boli sa informovať v škole, či by ju zobrali naspäť s tým, že musela by nastúpiť do iného učebného odboru od prvého ročníka. Domov chodila aj neskôr ako jej prikázala, matka sa bojí, že ju znovu nebude poslúchať. V jednej situácii sa jej vyhrážala, že si niečo spraví, odišla k otcovi, pričom otec nejavi o ňu záujem.

Maloletá pri výsluchu dňa 17.8.2015 uviedla, že sa zmenila, prestala užívať drogy, nie je už v pôvodnej partii. Niekedy matku neposlúchla, vrátila sa domov aj neskôr. S priateľom matky si rozumie, i keď viac uprednostňuje svojho syna. Má kamarátku zo N., ktorú matka pozná, chodievajú spolu von. Najradšej by chcela zostať doma a nastúpiť do 1.ročníka. Fajčí o čom matka vie. Pokiaľ by mala nastúpiť do ústavu, domov sa už nevráti, nemá ju tam čo držať. Ak by zostala doma, tak by si dokončila školu. Inak pôjde do Bratislavy za prácou, chce pracovať ako čašníčka. Bola aj u otca, pohádala sa s ním, povedal, že sa do tejto situácie nestará, nech sa stará matka.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona, súd nariadil nad výchovou maloletej A. ústavnú starostlivosť, ktorá je a bude vykonávaná v Reedukačnom centre Zlaté Moravce. V konaní bolo preukázané, že výchova maloletej je vážne ohrozená, nie je možné ďalšie zotrvanie maloletej v domácom prostredí u matky a neprichádza do úvahy ani iná forma náhradnej rodinnej starostlivosti. O dieťa neprejavuje takmer žiaden záujem ani jej biologický otec, o čom svedčí i to, že sa nedostavil ani na jedno súdne pojednávanie v predmetnej veci. Maloletá nezmenila svoje správanie ani po krátkom pobyte v Reedukačnom centre v Zlatých Moravciach, kde bola umiestnená na základe predbežného opatrenia, v domácom prostredí opätovne zlyhala, keď neuposlúchla matku, správa sa svojvoľne bez rešpektovania príkazu matky, resp. jej druha. Maloletá si je vedomá svojho veku a blížiacej sa plnoletosti a pokiaľ ani v dobe počas súdneho konania neskorigovala svoje správanie, len ťažko možno uveriť, že v budúcnosti opäť nezlyhá. Situácia u maloletej je vážna už aj z dôvodu opakovaných sklonov k sebapoškodzovaniu, aj pred pojednávaním vo veci samej matka uvádzala, že si opätovne rezala ruky, preto u nej pretrvávajú sklony k ubližovaniu si. Javí sa, že je k sebe nekritická, pričom aj z vyjadrenia, že ak pôjde do ústavu, domov sa nevráti, pretože ju tam nemá čo držať, vyplýva, že nemá úprimný záujem začať študovať na strednej škole v Prievidzi, keď vzápätí uvádza, že chce pracovať ako čašníčka v Bratislave. Súd poukazuje aj na záverečnú správu Reedukačného centra v Zlatých Moravciach, podľa ktorej maloletá vyžaduje jednotný výchovný prístup s jasne stanovenými hranicami a pravidlami, vyžaduje emočne silné prostredie a pri návrate do pôvodného sociálneho prostredia môže byť prítomné riziko recidívy negatívneho správania. Súd v zhode s týmto záverom, vyjadrením kolízneho opatrovníka a po opätovnom výsluchu matky nariadil vo veci nad výchovou maloletej ústavnú starostlivosť. Dieťa je ešte vo veku, kedy je možné ešte prísnejším režimom skorigovať negatívne javy v jej konaní predovšetkým v snahe zabrániť ďalšiemu sebapoškodzovaniu. V ústavnom zariadení bude zabezpečený i odborný psychologický dohľad nad vývinom maloletej.

Vzhľadom k uvedenému súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku, keď zobral do úvahy i to, že všetky doterajšie miernejšie výchovné opatrenia, dohovárania, pokus súdu i v priebehu konania ponechať maloletú v domácom prostredí, nevedli k žiadnemu záveru, že nariadenie ústavnej starostlivosti by nebolo potrebné.

Podľa § 81 ods. 1,2 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona, súd zaviazal oboch rodičov k plneniu si vyživovacej povinnosti v rozsahu minimálneho výživného /§ 62 ods. 3 Zákona o rodine/. Matka je zamestnaná s príjmom od 450,- do 500,- eur, výživné na tri maloleté deti jej bývalý manžel neplatí. Terajší partner matky je SZČO, príjem má rôzny od 1.000,- eur mesačne a momentálne sa spolu starajú o tri deti. Výdavky na bývanie sú 400,- eur, vysoké výdavky sú ovplyvnené tým, že byt je vykurovaný elektrickou. V zmysle uvedeného a rešpektujúc ďalšie vyživovacie povinnosti na strane matky, súd zaviazal matku k minimálnemu výživnému, ktoré je povinná počnúc právoplatnosťou rozsudku platiť na účet ústavného zariadenia.

Pomery otca pre jeho procesnú pasivitu zostali nepreukázané. Podľa vyjadrenia matky, otec je nezamestnaný a neplatí si výživné ani na ostatné deti, ktoré spoločne s matkou má. Má mu pribudnúť ďalšia vyživovacia povinnosť s terajšou partnerkou. V čase rozvodového konania na pojednávaní dňa 9.1.0 2014 bolo preukázané, že otec má kvôli epileptickému ochoreniu priznaný invalidný dôchodok

172,10 eur, predtým bol 4 roky vo výkone trestu odňatia slobody. V zmysle uvedeného súd zaviazal aj otca maloletej k výživného v rozsahu minimálneho výživného, keď prihliadol na pomery na jeho strane a ďalšie vyživovacie povinnosti, ktoré má.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunaj. súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, trojmo.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie, podľa osobitného zákona /§ 251 O.s.p./